

GastroPanel-tutkimus

Vatsavaivoista kärsiville ja terveystarkastuksiin

GastroPanel-tutkimus auttaa valikoimaan ja ohjaamaan vatsavaivoista kärsiviä ja oireettomia mahasyöpä- ja muita riskipotilaita gastrokopiitutkimuksiin. Näitä niukkoja ja kalliita resursseja käyttäviä tutkimuksia säästävä GastroPanel-tutkimus tehdään yksinkertaisesti mittaamalla verinäytteestä mahalaukun limakalvon toimintaa ja tilaa kuvaavia biomerkkiaineita. GastroPanel antaa diagnoosin mm. helikobakteeri-infektiosta ja mahalaukun limakalvon surkastumasta (atrofisesta gastriitista), joka useimmiten on oireeton.

Ennen GastroPanel-innovaatiota atrofisen gastriitti ja siitä johtuvia mahasyöpä- ja muita riskejä on voitu diagnosoida ainoastaan gastrokopian yhteydessä otettujen koepalojen histologisella tutkimuksella – usein kuitenkin vasta sitten kun hälyttäviä oireita antava sairaus on jo voinut edetä parantavan hoidon ulottumattomiin.

GastroPanelin tulosraportti ilmoittaa diagnoosin

- Helikobakteeri-infektiosta
- Atrofisesta gastriitista sekä sen sijainnista mahalaukun yläosassa (korpuksessa) ja/tai alaosassa (antrumissa). Korpuksen atrofisen gastriitti aiheuttaa vähähappoisen tai hapottoman mahan, joka voi johtaa mm. mahalaukun syöpään.
- Helikobakteeri-infektiosta myös silloin, kun tutkittavalla on atrofisen gastriitti, MALT-lymfooma tai vuotava peptinen haava tai hän saa parhaillaan happopumpun esto (PPI) -lääkitystä tai antibioottiloitoa. Näissä tapauksissa 13C-ureahengitystesti ja ulosteen antigeenitesti voivat hyvin usein antaa vääriä negatiivisia tuloksia eli helikobakteeri-infektio riskeineen jää diagnosoimatta.
- Mahalaukun limakalvon runsaasta haponerityksestä.

Atrofisen gastriitti, runsaan haponerityksen vuoksi epäily ruokatorven refluksitautin komplikaatiosta ja oireileva helikobakteeri-infektio edellyttävät gastrokopiitutkimusta.

Atrofisen gastriitti

- Helikobakteeri-infektion tai autoimmuunitaudin aiheuttama mahalaukun limakalvon surkastuma ja toimintahäiriö.
- Vaurioittaa mahalaukun korpus- ja/tai antrumosa.
- Useimmiten oireeton.
- Ei voida todeta vatsavaivojen (dyspepsian) ja helikobakteeri-infektion diagnostiikkaan käytetyillä 13C-ureahengitystestillä, ulosteen antigeenitestillä tai pelkällä vasta-ainetestillä.
- Voi johtaa mahalaukun ja ruokatorven syöpään, B12-vitamiinin, kalsiumin, magnesiumin, sinkin ja raudan sekä joidenkin lääkeaineiden imeytymishäiriöön.

Helikobakteeri-infektio

- On sekä mahasyövän että peptisen haavataudin (maha- ja pohjukaissuolihaava) itsenäinen riskitekijä.

Runsas haponeritys

- Lisää ruokatorven sairauksien (erosiivinen esofagiitti, Barrett'in ruokatorvi, ruokatorven alaosan syöpä) riskiä ruokatorven refluksitautia sairastavilla potilailla.

GastroPanel-tutkimuksia on saatavissa mm. yksityisiltä lääkäriasemilta kuten Terveystalosta tai Diacrista, joista on listaus osoitteessa www.biohit.fi / Laboratoriopalvelut / Kuluttaja. Lääkärin läheteellä saa KELA-korvauksen GastroPanelin biomerkkianetesteistä (verinäytteen pepsinogeeni I-, pepsinogeeni II- ja gastriini-17-pitoisuudet sekä helikobakteerivasta-aineet). GastroPanel-tutkimuksia tehdään ilman lääkäriin lähetettä Docrates-sairaalassa (www.docrates.fi /Terveys- ja Hyvinvointipalvelut /Vatsaongelmien testit) ja Biohit palvelulaboratoriossa, ajanvaraus puh. 09 773 861.

GastroPanel-tutkimus auttaa valikoimaan gastrokopiitutkimukseen ja ajoissa hoitoon mm. niitä riskipotilaita, joilla helikobakteeri-infektion tai autoimmuunitaudin aiheuttama atrofisen gastriitti voi johtaa mm. maha- ja ruokatorvisyöpään. Osa mahasyövistä voi edetä helikobakteeri-infektiosta ilman, että koepalojen histologisessa tutkimuksessa löytyy atrofista gastriittia. Pieni osa mahasyövistä on perinnöllisiä. Autoimmuuniperäistä korpuksen atrofista gastriittia sairastavalla saattaa olla samanaikaisesti toinenkin autoimmuunitauti, kuten kilpirauhasen tulehdus, keliakia, hepatiitti, reuma ja tyypin-I diabetes, tai päinvastoin, esim. kilpirauhasen autoimmuunitautia sairastavilla on usein autoimmuuniperäinen atrofisen gastriitti. Korpuksen atrofisen gastriitti (hapoton maha) ja antrum atrofisen gastriitti yhdessä on suurin tunnettu mahasyövän riskitila.

Hapottomassa mahassa suun hiivat ja bakteerit pystyvät elämään ja tuottamaan alkoholista ja sokereista asetaldehydiä. WHO luokitteli vuonna 2009 asetaldehydinin 1-ryhmän karsinogeeniksi (syöpää aiheuttavaksi aineeksi). Kaikkia 1-ryhmän karsinogeenia, kuten asbesti, tupakka ja asetaldehydi, lähteestä riippumatta koskee yhtenäinen eettinen ja lainsäädännöllinen periaate. Niille altistumista on pyrittävä kaikin mahdollisin tavoin vähentämään.

Acetium-kapseli on toistaiseksi ainoa keino sitoa ja inaktivoida karsinogeenistä asetaldehydiä mahalaukussa. Apteekista ilman reseptiä saatavia Acetium-kapseleita suositellaan käytettäväksi aterioiden ja alkoholin nauttimisen yhteydessä henkilöille, joilla on korpuksen atrofisen gastriitin aiheuttama hapoton maha, hoitamaton helikobakteeri-infektio tai mahaleikkauksen jälkitila tai jotka joutuvat käyttämään haponestolääkkeitä.

Sekä lääkäriin määräämistä että ilman reseptiä saatavista happopumpunesto (PPI)-lääkkeistä varoitetaan esimerkiksi seuraavasti: *"Jos potilaalla on hälyttäviä oireita (esim. merkittävää selittämätöntä painon laskua, toistuvaa oksentelua, nielemishäiriöitä, verioksenuksia tai veriulostetta) ja epäilty tai todettu mahahaava, pahanlaatuisen sairauden mahdollisuus on suljettava pois, koska PPI- hoito voi lievittää oireita ja viivästyttää diagnoosia."*

Tämä varoitus on paikallaan, mutta "hälyttävien oireiden" ilmaannuttua mm. mahasyöpä on useimmiten jo edennyt parantavan hoidon ulottumattomiin eli hoito ei olisi parantanut. – Ennen hälyttäviä oireita harvoin epäillä mahasyöpäriskejä, koska hyvin usein oireita hoidetaan mm. PPI- lääkkeillä ja tämän lisäksi helikobakteeri-infektio ja sen tai autoimmuunitaudin aiheuttama atrofisen gastriitti ovat useimmiten oireettomia.

Biohit HealthCare • Innovating for Health • Cancer Prevention

Biohit Oyj Laippatie 1 • 00880 Helsinki • Puh. +358 9 773 861 • Faksi +358 9 773 86 204 • www.biohit.fi / Diagnostiikka / Palvelulaboratorio, 09 773 861 (vaihe), www.biohit.fi / "Ajankohtaista sairauksien diagnostiikasta ja ennaltaehkäisystä" ja "State of the art GastroPanel and Acetium innovations for the unmet need" • www.acetium.fi/testi: paljastaa asetaldihydialtistuksen.